

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

РІШЕННЯ

вченої ради Сумського державного університету з питання
«Стан та основні завдання щодо забезпечення належного рівня підготовки
офіцерів запасу»

Заслухавши та обговоривши питання «Стан та основні завдання щодо забезпечення належного рівня підготовки офіцерів запасу», вчена рада зазначає, що освітній процес з підготовки офіцерів запасу, який забезпечує кафедра військової підготовки СумДУ, здійснюється за 5 військово-обліковими спеціальностями. Ліцензований обсяг набору на підготовку офіцерів запасу складає 550 осіб. Станом на 1.09.2018 р. за цією програмою навчається 800 студентів з 21 закладу вищої освіти міст України: Сумської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської, Луганської, Донецької областей, 20% з яких – студенти СумДУ, 15 % – студенти сумських університетів та 65% – студенти ЗВО та громадяни з вищою освітою інших регіонів.

Серед випускників кафедри 57 осіб реалізували свою кар'єру у військових підрозділах Збройних Сил України, 6 – у структурах СБУ, 8 – у підрозділах Національної гвардії України, 36 – у підрозділах Національної поліції, 12 – у підрозділах Державної прикордонної служби України. 16 випускників кафедри мають досвід участі у бойових діях.

У складі кафедри 14 кандидатів наук військових та технічних наук (2 професора, 12 доцентів і старших викладачів) та 6 викладачів, які володіють практичним військовим досвідом застосування ракетних військ і артилерії в бойових діях та миротворчих операціях.

Кафедра бере активну участь у науковій підготовці студентів. На Всеукраїнських заходах “Кращий винахід року” та конкурсах студентських наукових робіт щорічно під керівництвом викладачів кафедри здобуваються призові місця. Науковцями кафедри було видано: охоронних документів – 25, фахових статей- 50, у базі SCOPUS – 5. Залучено до наукової роботи 20 студентів. Викладачі кафедри є виконавцями п'яти проектів з НДР та трьох проектів з господарчо-договірних робіт.

Методичне забезпечення освітньої діяльності кафедри спрямоване на практичну підготовку майбутніх офіцерів запасу та вдосконалення закріплених за кафедрою навчальних предметів, методик їх викладання. За період з 2014 по 2018 роки для студентів було видано: підручників - 4, навчальних посібників - 34, навчальних видань іноземною мовою - 3. Працівники кафедри приймали участь у складі експертної комісії по розробці державних стандартів (кваліфікаційних характеристик, програм підготовки) з підготовки офіцерів запасу.

Матеріально-технічне забезпечення кафедри відповідає вимогам підготовки офіцерів запасу. Безпосередньо за кафедрою військової підготовки закріплена споруда, яка має 9 спеціалізованих навчальних аудиторій, а саме: 1 аудиторія на 90 робочих місць, 7 аудиторій для практичних занять, 1 методичний кабінет. Всі аудиторії обладнані аудіовізуальною та відеотехнікою, з доступом до мережі Інтернет. Кафедра забезпечена основними зразками озброєння та військової техніки, діючими тренажерами, технічними засобами навчання з встановлених спеціальностей підготовки. У навчальному процесі широко використовується навчально-матеріальна база в/ч А1476, а для проведення щорічних військових навчальних зборів для іногородніх студентів – спортивно-оздоровчий центр «Універ».

Викладачі кафедри є активними виконавцями профорієнтаційної роботи щодо залучення контингенту студентів до навчання, укладені договори з 21 ЗВО у 6 регіонах України. Заступники керівників факультетів (інститутів) з військово-патріотичної роботи здійснюють профорієнтаційну роботу у структурних підрозділах СумДУ та інших закладах освіти. За участю викладачів кафедри в СумДУ створений профорієнтаційний Центр військово-патріотичного виховання студентської та шкільної молоді. Налагоджений взаємозв'язок з командирами артилерійських частин по залученню до навчання за фахом кафедри осіб рядового сержантського та старшинського складу. Для популяризації кафедри серед цільової профорієнтаційної аудиторії викладачі надають навчально-методичну допомогу військовим формуванням та відомствам силових структур.

У той же час детальний аналіз вступної кампанії свідчить про те, що за останні 2 роки контингент осіб, які бажають отримати військову спеціальність, суттєво знизився. З 2008 по 2016 рік кафедра виконувала замовлення на підготовку військових фахівців на 100% ліцензованого обсягу. У 2017 році виконання плану за загальним ліцензованим обсягом набору склало 82% та 100% – на місця, що фінансуються державним бюджетом, а у 2018 році – 65% і 50% відповідно. Майже вдвічі зменшилася кількість вступників із факультетів та інститутів СумДУ, за винятком медичного інституту.

Моніторинг вступних кампаній останніх років показав, що серед чинників, які негативно впливають на формування контингенту студентів, є наступне: 1) дестабілізуюча ситуація, яка склалася на сході України внаслідок гібридної війни; 2) зміни у законодавчих державних актах, якими дозволяється призов осіб офіцерського складу запасу до служби у Збройних Силах України; 3) існуюча демографічна проблема та зменшення контингенту студентів за освітніми бакалаврськими програмами у ЗВО; 4) конкурентна ситуація – за останні три роки у закладах вищої освіти, з якими СумДУ співпрацював за програмою підготовки офіцерів запасу, створені кафедри військової підготовки, які забезпечують військову освіту у своїх регіонах (Луцьк, Полтава, Ужгород, Черкаси, Маріуполь, Херсон, Чернігів).

У той же час політична ситуація у державі та відповідні законодавчі акти вимагають від закладів вищої освіти, які займаються підготовкою офіцерів запасу, суттєво підвищити якість освітнього процесу та забезпечити виконання державного замовлення.

На підставі викладеного **вчена рада університету постановляє:**

1. Підвищити конкурентоспроможність освітньої діяльності кафедри військової підготовки СумДУ шляхом:

- забезпечення співпраці та обміну досвідом щодо підготовки резервістів з військовими академіями європейських країн (Вища офіцерська школа Сухопутних військ імені Тадеуша Костюшка, м. Вроцлав) у 2019-2020 р. р.;

- розширення профорієнтаційної діяльності кафедри, особливо у ЗВО східного регіону України (укласти договір із навчально – науковим інститутом фізичного виховання і спорту Луганського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, м. Кремінна) – 2019 р. ;

- стажування науково-педагогічних працівників у військових частинах та академіях Збройних Сил України (згідно плану підвищення кваліфікації - за рахунок коштів с/р кафедри);

- забезпечення працевлаштування студентів-випускників, які бажають побудувати військову кар'єру (налагодження комунікацій із військовими частинами, керівниками силових структур щодо надання відношень на проходження військової служби осіб, які мають офіцерське звання);

- впровадження у 2019 році підготовки військових священників (капеланів) для здобуття ними військової освіти (замовники: 58 мотопіхотна бригада м. Конотоп, 91 окремий полк оперативного забезпечення ЗСУ м. Охтирка та інші військові частини ЗСУ; підрозділи національної гвардії, МВС України, Державної прикордонної служби України);

- впровадження підготовки керівного складу батальйонів територіальної оборони Сумської області (за рахунок коштів місцевих бюджетів) - 2018 – 2019 р. р.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи (за підпорядкованістю), начальник кафедри, начальник відділу кадрів.

2. Підвищити якість освітньої та наукової діяльності кафедри військової підготовки, а саме:

- збільшити кількість та якість публікацій у закордонних виданнях, публікацій за участю студентів на 25%;

- організувати для НПП кафедри інформаційно-технологічні семінари з методики підготовки публікацій до видань, які індексуються БД Scopus, *1 семінар у семестр навчального року;*

- організувати для викладачів кафедри інформаційно-технологічні семінари з методики підготовки грантів, *1 раз у семестр навчального року;*

- подати запит на фінансування науково-дослідної роботи за рахунок загального фонду

державного бюджету України та прийняти участь у конкурсах за програмою державного замовлення на науково-технічну продукцію, що будуть оголошені Міністерством освіти і науки України у 2018-2019 р. р.;

- підвищити якість навчального процесу студентів за рахунок впровадження інноваційних технологій та активних методів навчання; долучитися до створення дистанційних курсів дисциплін за програмою підготовки офіцерів запасу та ввести дистанційні курси у навчальний процес до 1 лютого 2019 року;

Відповідальні: проректори за напрямками діяльності, начальник кафедри, науково-педагогічний склад кафедри.

3. Здійснити заходи щодо покращення практичної складової програми військової підготовки за рахунок розробки і впровадження в навчальний процес власних розробок новітніх комп'ютерних технологій, тренажерів та придбати за рахунок коштів кафедри для навчального процесу обладнання для тактичної підготовки, 2018 – 2019 н. р.

Відповідальні: проректори за напрямками діяльності, начальник кафедри, науково-педагогічний склад кафедри

4. У 2019 році на 25 осіб збільшити контингент студентів, що мають вступити на підготовку офіцерів запасу. Розробити та реалізовувати ініціативні проекти з профорієнтаційної роботи як серед студентів СумДУ, так і серед студентської молоді інших ЗВО України. Продовжити співпрацю із ЗВО, з якими укладені договори: долучитися до військово-патріотичних заходів у закладах освіти; запровадити викладання дисциплін англійською мовою для студентів, які обрали для навчання освітні програми з іноземної мови; забезпечити профорієнтаційну діяльність Центру військово-патріотичного виховання студентської та шкільної молоді (ЦВПВ).

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи (за підпорядкованістю), начальник кафедри, науково-педагогічний склад кафедри, заступники керівників факультетів та інститутів з військово-патріотичної роботи, директор ЦВПВ.

Схвалено вченою радою СумДУ.

Протокол №02 від 13 вересня 2018 р.

Голова вченої ради

А.В. Васильєв

Секретар

А.І. Рубан